

## IATROGENIILE

Definiție: stări somato-psihiice negative determinate de grșeli în exercitarea actului terapeutic

Tipuri:

- Iatrogenia medicamentoasă:
  - Se datorează indicării greșite a medicamentelor
  - Situații mai frecvente:
    - Neadaptarea dozelor la particularitățile biologice ale cazului:
      - la copii calcularea dozelor în funcție de greutatea corporală
      - la vârstnici reducerea dozelor (înjumătățire)
      - la pacienții cu insuficiență renală:
        - adaptarea dozelor în funcție de clereance creatinină
        - la cei dializați adaptarea dozelor în funcție de proporția de eliminare prin dializă a medicamentului
      - la pacienții cu insuficiență hepatică
        - indicarea unor medicamente care nu sunt metabolizate la nivel hepatic
        - reducerea dozelor la medicamentele cu metabolizare hepatică
    - Neprecizarea duratei tratamentului:
      - întrerupere prematură a tratamentului
      - prelungirea tratamentului cu posibilitatea inducerii dependenței medicamentoase (la unele medicamente psihotrope)
    - Neprecizarea modului de întrerupere a tratamentului
      - unele medicamente, în cazul întreruperii bruște a tratamentului determină un „efect de rebound” (reinstalarea simptomelor anterioare adesea la o intensitate mai crescută decât cea inițială):
        - o serie de medicamente psihotrope
        - medicamentele antihipertensive
    - Neinvestigarea anamnestică și uneori paraclinică a alergiei medicamentoase anterior inițierii unui tratament

- Iatrogenia de comunicare:
  - Se datorează erorilor de comunicare cu pacientul
    - Erori cantitative – în care volumul informațiilor transmise este inadecvat
      - Variante:
        - Comunicarea insuficientă – pacientul are senzația că
          - i se ascunde ceva pentru că are o boală gravă
          - medicul nu îi acordă suficientă atenție
        - Comunicarea excesivă
          - datorită incapacității de selectare a informațiilor esențiale legate de managementul bolii, pacientul poate reține o serie de date irelevante în detrimentul unora esențiale
      - Erori calitative – în care modul de transmitere al informațiilor este inadecvat
        - Situația cel mai frecvent întâlnită este abundența termenilor de specialitate
  - Iatrogenia de investigație
    - Se datorează:
      - Indicării nejustificate a examinărilor paraclinice
        - Pacienții, mai ales cei internați, solicită în permanență să fie investigați
        - Investigațiile paraclinice sunt:
          - invazive – presupun riscuri sau determină un disconfort semnificativ pacientului:
            - puncția venoasă
            - examinările radiografice, inclusiv tomografia computerizată
            - gastroscopia
            - colonoscopia
          - neinvazive – nu presupun riscuri și nu determină un disconfort semnificativ pacientului:
            - ecografia
            - electrocardiograma
            - rezonanța magnetică nucleară
        - Efectuării propriu-zise greșite ale examinărilor paraclinice
    - Iatrogenia de spital
      - Se datorează:
        - Idei greșite că întotdeauna internarea se indică în cazul bolilor grave

- Pierderii intimității pacienților internați prin recolateră anamnezei și a examenului obiectiv în salon, alături de alți pacienți
- Nevoii de conviețuire cu persoane în realitate necunoscute, cu anumite particularități
  - persoane prea vorbărețe
  - persoane care forăie
  - persoane care manâncă în timpul nopții
  - persoane care ascultă radioul sau se uită la TV în salon
- Programului incomod de spital:
  - orarul de somn (stingerea la 21:00 iar deșteptarea la 6:30)
  - orarul meselor (mic dejun 9:00, prânz 12:30, cină 17:30)
- Condițiile hoteliere